

Fra toppen!

Trange rammer, lysere tider

Året går mot slutten, og det betyr ubønnhørlig at neste års budsjett skal legges. Rammene vi er tildelt for neste år fra Fakultetet etter gårsdagens fakultetsstyremøte er trangere enn på lenge (som om det er noe nytt!). Rammekutt på rammekutt, og en husleiekning langt over prisstigningen, gjør at husleiekostnadene tynger hardt for arealkrevende disipliner som biologi. Dette betyr at eksterne prosjekter og leiestedsinntekter blir desto viktigere for å få noenlunde balanse i budsjettet. Lyspunktet i mørketiden er studieplassene i fiskehelse, som på sikt vil gi gode inntekter til instituttet. Ulempen er at vi må bygge opp kapasiteten til å ta imot studentene før inntektene kommer, og dermed forskuttere noen av inntektene, som først om åtte år har nådd toppnivået. I det sjuårige langtidsbudsjettet ser dette egentlig ganske pent ut. Så få vi bare håpe at de som har bedt oss lage sjuårsbudsjetter mente noe med det.

Prosjektmessig har det faktisk vært en ganske god høst. Det har også drysset noen flere prosjektmidler inn i det siste. **Jon Vidar Helvik** og **Nigel Finn** fikk begge prosjektmidler fra HAVBRUK2-programmet, henholdsvis til «The effect of narrow banded LED light on development and growth performance» og «Immunosuppression of aquaporins in salmon lice». Are Nylund fikk optimaliseringsmidler fra BIOTEK2021 til prosjektet «Development of viral vectors as a tool to regulate sea lice biology». Et antall partnerprosjekter og andre aktiviteter har også blitt innvilget fra ulike programmer. Gratulerer til alle sammen!

UiBs [Læringsmiljøpris](#) ble tildelt **Christian Jørgensen** på Læringsmiljøkonferansen i Aulaen denne uken. "Dette er studentene sin pris", sa viserektor Oddrun Samdal, da hun overrakte diplom og 50.000 kroner, og viste til at det kun er studenter og studentorganisasjoner som har anledning til å foreslå kandidater til prisen. Vi slutter oss til gratulantene, og hyller Christian for innsatsen med BIO100, som han i fjor fikk bioCEEDs undervisningspris for på BIOs julefest.

Og a propos julefest, ikke glem kveldens festligheter i Kalfaret Brygghus! Det får du vite hvem som får årets priser. Vi sees!

Narrow frames, lighter times

The year is moving towards the end, meaning that next year's budget needs to be prepared. The frames given to us by the Faculty after yesterday's Faculty Board meeting are narrower than before. Frame cuts (is that a word?) on frame cuts, and an increase in area rent far above regular price increase, makes the area costs a heavy burden for area demanding disciplines such as biology. This means that acquiring external funding and «leiestedsinntekter» is even more important to get our budgets in balance. The light in this time of darkness is the new student places in fish health, which in the long term will provide a good income to the department. The backside is that we need to build up capacity to welcome the students before the income arrives, and thus use in advance some of the money, which will take eight years to reach the top level. In our seven year long term budget this actually looks quite nice. Let's just hope that those who asked us to make seven year plans had some thoughts behind that idea.

Projectwise it has been quite a good term. A few more projects were funded recently. **Jon Vidar Helvik** and **Nigel Finn** were awarded funding from the HAVBRUK2 program. Jon Vidar to his project «The effect of narrow banded LED light on development and growth performance», and Nigel to «Immunosuppression of aquaporins in salmon lice». Yesterday, Are Nylund got funding from BIOTEK2021 to his Optimization project «Development of viral vectors as a tool to regulate sea lice biology». A number of partner projects and smaller activities has also been awarded. Congratulations to all!

The [Learning environment Award](#) of the University was awarded to **Christian Jørgensen** in the Aula this week. «This is the student's award», noted vice rector Oddrun Samdal when she handed over the diploma and 50.000 kr, referring to the fact that only students and student organizations can nominate for the award. We join the gratulants, and praise Christian for his efforts with BIO100, which gave him the bioCEED teaching award at last year's Christmas party at BIO.

And speaking of Christmas party, don't forget tonight's festivities at Kalfaret Brygghus! There you will hear who is getting this year's prizes. See you there!

Hilsen Anders

Ukens bilde

Christian Jørgensen mottar Læringsmiljøprisen

Fotograf: Ida Bergstrøm

*Contributions welcome!
Please send pictures plus a very short description and credit information to bio.info@bio.uib.no.
Pictures can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ...*

VIKTIG INFORMASJON / HMS

[HMS-forslagskasse](#) - [BIOs HMS-sider](#) - [UiBs HMS-portal](#) - [Treningstilbud](#) - [Avviksmelding](#)

Ferie – siste innspurt

Ferieregnskapet i PAGA stenges ved årsslutt, og dette innebærer at du innen den tid må registrere resten av de feriedagene du har avviklet eller planlegger å avvikle i 2015, inkl. feriedager ifm julen. Dersom du har feriedager som du ikke får brukt i 2015, må du overføre disse til 2016. Du kan maks overføre 14 feriedager.

Slik gjør du det: PAGA: åpne nytt skjema: ferie – klikk på «Søknad om forskuddsferie eller overføring av ferie» – skriv inn antall dager du vil overføre – skriv inn en merknad - send

Ta gjerne kontakt med [personalseksjonen](#) dersom noe er uklart.

Vacation registration – last inning

Holiday accounts are closed up at year end hence you need to make sure all your taken or planned holiday is registered in PAGA.

You might apply for a transfer of up to 14 unused days of holiday to the next year. Use form Registration of holiday - Application for advance holiday or transfer of holiday – add number of days and a short message in the remark field – send.

Please do not hesitate to contact bio.personal@bio.uib.no should there be any questions in this regard.

IMPORTANT

BIOs tilbud om fysisk aktivitet neste uke

- **LunsjYoga**, mandag og onsdag kl. 11.30.
Kontaktperson: [Aud Halbritter](#)
- **Store Lungegårdsvannet rundt**, onsdag kl. 14.45.
-Gågruppen: kontaktperson [Evy Foss Skjoldal](#)
-Løpegruppen: kontaktperson [Julie Skadal](#)

Physical activity – what do BIO offer next week?

- **LunchYoga**, Monday and Wednesday at. 11.30. Contact: [Aud Halbritter](#)
- **Store Lungegårdsvannet**, Wednesday at. 14.45. For walking: contact [Evy Foss Skjoldal](#) For running: contact [Julie Skadal](#)

On a Palaeo diet?

I am looking for someone who might be on a Palaeo diet. Particularly someone who has the set of five recipe books by Anna Conrad! There was a set of these books in the library magazine on floor 2 of bio until a couple of weeks ago, but I can no longer find them there. The books have HJB Birks written in the top corner of the front page, and one of them also has a greeting from Cajo ter Braak inside. Please can you let me know if you have borrowed them or return them to the shelves. Another book - Mushrooms, and signed by the author, Peter Marren – is also missing. Information on their whereabouts will be greatly appreciated,
Cathy Jenks

Varsel om støyende arbeid i Thormøhlensgate 55, BIO-blokken

I forbindelse med ombygging av Thormøhlensgate 55A («Verkstedbygget») til NMR-teknologi skal det legges rør for fjernvarme fra Teknisk sentral i Bio-blokken, gjennom hovedkorridorer i 1. etasje (rørene legges i korridorhimling) og fram til sydspissen av Bio-blokken (tidligere Sebrafiskrom 141 A1) hvor vi går gjennom fundament/grunnmur og ut i grøft. I den sammenheng må det foretas skjæring i betonggulv (lengst sør i Bio-blokken). Dette er arbeider som gir minimalt med vibrasjoner, men som erfaringsmessig vil gi en del støy (forplanter seg i betongkonstruksjonene).

Plan for betongskjæring: Mandag 14.desember (samt eventuelt tirsdag 15.desember). Arbeidene vil pågå i tidsrommet 06.00 - 09.00.

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Arrangement	Tid og sted
16. desember	Ph.d. Midtveisevaluering Rui Zhao: "Microbial Nitrogen Cycling in the Deep Biosphere"	kl. 10:00, Lille auditorium, datablokk, Høyteknologisenteret
16. desember	Mastereksamen - Yong Yan Lao: Secretome analysis of the deep-branching thermophilic Thermotogae bacterium, <i>Kosmotoga olearia</i> .	kl. 12:15, Seminarrom K3, Biologen
16. desember	Mastereksamen - Nishat Anjum: Selective predation by mackerel (<i>Scomber scombrus</i>) on larval Norwegian spring spawning herring (<i>Clupea harengus</i>).	kl. 14:15, Seminarrom K3, Biologen
16. desember	Daniele Colombaroli: Prøveforelesning ifm rekruttering av førsteamanuensis I kvartær paleøkologi	Kl. 10.15, K1/K2
16. desember	Thomas Giesecke: Prøveforelesning ifm rekruttering av førsteamanuensis I kvartær paleøkologi	Kl. 13.00, K1/K2
17. desember	Alistair Seddon: Prøveforelesning ifm rekruttering av førsteamanuensis I kvartær paleøkologi	Kl. 09.15, K1/K2
17. desember	Anne Bjune: Prøveforelesning ifm rekruttering av førsteamanuensis I kvartær paleøkologi	Kl. 12.00, K1/K2
17. desember	Mastereksamen - Samina Shirajee: Factors leading to variation of spawning time in the Barents Sea capelin (<i>Mallotus villosus</i>).	kl. 10:15, Seminarrom K3, Biologen

18. desember	Mastereksamen - Kjetil Solheim: Atlantic halibut reovirus (AHRV): Reservoirs and transmission in culture systems.	kl. 10:00, Seminarrom K3, Biologen
18. desember	Mastereksamen - Faustina Asare: Analysis of the O-antigen gene clusters from the <i>Shigella</i> -cross-reacting strains, <i>Escherichia albertii</i> DM104 and <i>Escherichia fergusonii</i> Iso10, candidates for live shigellosis vaccine development.	kl. 11:15, Seminarrom K1, Biologen

Høringssaker

Offentlig høring av søknad EFSA/GMO/BE/2015/125 under EU-forordning 1829/2003

Gjelder genmodifisert mais MON87403. Her finner du [høringsutkastet](#). Høringsfristen er 22.12.2015.

PERSONAL OG VELFERD [UiBs ansattsider](#)

Velferdstilbud fra UiB [UiBs velferdstilbud](#)

Harmonien: Jubileumsfinale – Gurrelieder Et symfonisk kjærlighetsdrama

Fredag 11. desember kl. 19.30 i Grieghallen
Kr. 200 pr. billett - beste plassering i salen.
 For billettbestilling kontakt torill@harmonien.no.
 Vennligst oppgi telefonnummer ved bestilling da denne skal brukes som referanse for reservasjonen. Billetter kan også kjøpes direkte i Grieghallens billettkontor.

Den nye sjefdirigenten, Edward Gardner, avslutter jubileumsåret med Schönbergs mektige og senromantiske *Gurrelieder*. Verket bygger på en tekst av den danske lyrikeren Jens Peter Jacobsen, basert på middelaldersagnet om kong Valdemar Atterdag og Tove. Med *Gurrelieder* sprenge Schönberg alle grenser ved å bruke kor- og orkesterkrefter av et kolossalt, og til da uhørt, omfang. For å få de påkrevde 140 musikerne som trengs på scenen, byttehandler vi med Göteborgs Symfoniker, Sveriges nasjonalorkester fra Bergens vennskapsby. Deres musikere kommer hit, og våre egne drar senere til Göteborg for å bidra til deres konsert i 2016.

Tett på i foajeen kl. 18.45: Introduksjon ved Gunnar Danbolt.

Juletefest 9. januar

Velferdsutvalget ved Universitetet i Bergen inviterer til juletefest lørdag 9. januar 2016 kl. 15.00 - 17.00 i Grand Selskapslokaler, Ole Bulls plass 1.

Billettpris: kr. 100,- Voksne/Barn

Betaling ved [påmelding](#). Begrenset antall plasser. Påmeldingsfrist: 21. desember 2015

Carte Blanche - av carte blanche

En forestilling der dans og levende musikk møtes.

Musikalske gjester: **Motorpsycho**, **Susanna**, **Alain Franco**, **Hemmelig Tempo** og **Thea Hjelmeland**

Studio Bergen 4. – 20. februar kl. 20.00. Mer informasjon [her](#).

Billettpriser: Ordinær 295,- | BT-kort 255,- | Honnør: 220,- | Student 150,- [Billettservice](#).

Når Norges nasjonale kompani møter noen av Norges beste og mest spennende artister er det fare for at man kan få bakoversveis, så gi deg selv eller en du er glad den perfekte gaven – en unik opplevelse!

Tittelen «av carte blanche» er bokstavelig. Ved å fjerne rettighetssignaturen og gjøre alle til eiere av prosjektet, utfordrer vi kutyme og tradisjon i dansekunsten og åpner for nye fortolkninger av både konsept og estetikk, og skaper en politisk dimensjon. I av carte blanche utsettes både danserne og publikum for det uberegnelige. I den levende dialogen som oppstår mellom publikum, kompaniet og ulike musikalske gjester, skapes forskjellige opplevelser fra forestilling til forestilling, og fra by til by.

Ledige stillinger [UiBs ledige stillinger](#)

Avdelingsingeniør (midlertidig) ved BIO

Søknadsfrist: 20. desember. Her finner du [annonseteksten](#).

PhD candidate in polar oceanography, Havforskningsinstituttet

Søknadsfrist: 15. januar 2016. Her finner du [annonseteksten](#).

Prosjektmedarbeider (vikariat) hos Sett Sjøbein i Ålesund eller Trondheim

Søknadsfrist: 17. desember. Her finner du [annonseteksten](#).

UTDANNING [bioCEED Facebook](#) – [BIO Facebook](#)

Ph.d. Midtveisevaluering Rui Zhao: "Microbial Nitrogen Cycling in the Deep Biosphere"

Rui Zhao vil presentere status og fremdrift for sitt ph.d. prosjekt.

Veiledere: Ida Helene Steen, Steffen L. Jørgensen, Ingunn H. Thorseth, Pål Tore Mørkved
Evalueringspanel: Professor Gunnar Bratbak (leder), Professor emerita Vigdis Lid Torsvik, Førsteamanuensis Håkon Dahle

Tid og sted: Onsdag 16. desember, kl. 10:00, Lille auditorium, datablokk, Høyteknologisenteret
Alle interesserte er velkommen

Mastereksamen - Yong Yan Lao: Secretome analysis of the deep-branching thermophilic Thermotogae bacterium, *Kosmotoga olearia*.

Yong Yan Lao holder onsdag 16. desember avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Biologi, mikrobiologi

Veileder: Nils Kåre Birkeland. Internsensor: Aage Paus. Sensor: Svein Bjelland, UiS.

Tid og sted: Onsdag 16. desember, kl. 12:15, Seminarrom K3, Biologen

Alle interesserte er velkommen

Mastereksamen - Nishat Anjum: Selective predation by mackerel (*Scomber scombrus*) on larval Norwegian spring spawning herring (*Clupea harengus*).

Nishat Anjum holder onsdag 16. desember avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Fiskeribiologi og forvaltning

Veiledere: Arild Folkvord, Arne Johannessen, Erling Kåre Stenevik, Åse Husebø. Internsensor: Are Nylund. Sensor: Torstein Pedersen, UiTØ.

Tid og sted: Onsdag 16. desember, kl. 14:15, Seminarrom K3, Biologen.

Alle interesserte er velkommen

Mastereksamen - Samina Shirajee: Factors leading to variation of spawning time in the Barents Sea capelin (*Mallotus villosus*).

Samina Shirajee holder torsdag 17. desember avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Havbruksbiologi

Veiledere: Arild Folkvord, Aril Slotte, Jane Aanestad Godiksen. Internsensor: Ruth-Anne Sandaa. Sensor: Torstein Pedersen, UiTø.

Tid og sted: Torsdag 17. desember, kl. 10:15, Seminarrom K3, Biologen.

Mastereksamen - Kjetil Solheim: Atlantic halibut reovirus (AHRV): Reservoirs and transmission in culture systems.

Kjetil Solheim holder fredag 18. desember avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Havbruksbiologi

Veiledere: Are Nylund, Børre Erstad. Internsensor: Jorun Egge. Sensor: Stein Mortensen, HI.

Tid og sted: Fredag 18. desember, kl. 10:00, Seminarrom K3, Biologen.

Mastereksamen - Faustina Asare: Analysis of the O-antigen gene clusters from the Shigella-cross-reacting strains, *Escherichia albertii* DM104 and *Escherichia fergusonii* Iso10, candidates for live shigellosis vaccine development.

Faustina Asare holder fredag 18. desember avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Biologi, mikrobiologi

Veileder: Nils Kåre Birkeland. Internsensor: Arild Folkvord. Sensor: Reidun Sirevåg, UiS.

Tid og sted: Fredag 18. desember, kl. 11:15, Seminarrom K1, Biologen

FORSKNING

Nyheter fra:

Her finner du siste nytt fra [Gemini](#). Aktuelle saker er bl.a. «Hvordan få lagret problemgassen CO2?», «Ikke alle kan lade elbilen samtidig», «Autovern med støyskjermer neste», «Hydrogenkraft neste» og «Derfor sliter vi med å endre klimavanene».

Her finner du siste nytt fra [Forskningsrådet](#). Aktuelle saker er bl.a. «Kunnskap kutter utslippene», «To milliarder til nye FRIPRO-prosjekter» og «Forskningens samfunnsbidrag inn i evalueringer».

[Arctic DeePLY](#) er nå live. De tar sikte på å bli stedet for nyheter/analyser med fokus på Arktis, og mer i dybden enn man kan finne ellers. Aktuelle saker er bl.a. «Welcome to the Launch of Artic DeePLY» og «Arctic DeePLY Executive Summary for December 8».

Her finner du [WorldFish 2015: A year in review](#) med bl.a. WorldFish Annual Report 2014–15, Video: Small fish, big nutritional value, Community-based fisheries management in Solomon Islands, Diversifying diets for improved health in Zambia's Barotse floodplain, Genetically Improved Farmed Tilapia (GIFT) dissemination in Bangladesh.

UTLYSNINGER

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

2016 Peder Sather Grant Call for Proposals

The Peder Sather Center for Advanced Study supports projects carried out by researchers at UC Berkeley in collaboration with researchers from eight Norwegian universities (UiB, BI, NHH, NTNU, UiA, UiO, UiS, UiT). The Center offers grants of between \$10K and \$25K. Funds are made available for one academic year. Grants can support activities such as workshops, mini-conferences, virtual intellectual exchanges, the undertaking of exploratory and pilot studies, activities such as PhD student exchanges, longer-term stays for Principal Investigators, the collection and analysis of data, and other core research activities. Applications from all fields and disciplines are welcomed. [More information and the application form](#)

Application deadline: 01.03.2016.

Nansenfondet og de dermed forbundne fond 2016

Styret bruker følgende inndeling i fagområder:

1. Realfag og medisin (herunder også odontologi og veterinærmedisin)
2. Humaniora og samfunnsfag (herunder også jus og teologi)

Det må fylles inn hvilket fagområde man hører inn under i [søknadsskjemaet](#). Alle må søke elektronisk. Søknadsbehandlingen administreres av [Unifor](#) - Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo. [Mer info](#).

Søknadsfrist: 15.01.2016

MØTER, SEMINAR OG KURS

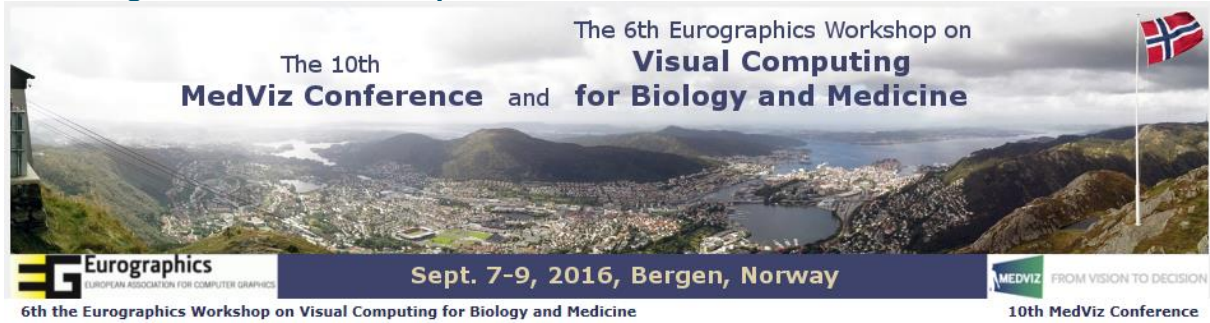
Vet du nok om UiBs dannelsesemner?

Senter for vitenskapsteori inviterer studiekonsulenter og programkoordinatorer fra alle fakulteter til matpakkemøte om dannelsesemner. Ta med matpakken din, så stiller vi med kaffe, te og informasjon du trenger om UiBs dannelsesemner!

Torsdag 17. desember kl. 12:15 – 13:00 i «Egget», Student-senteret.

MedViz og VCBM Conference September 7 – 9, 2016

The 10th **MedViz Conference** and The 6th Eurographics Workshop on **Visual Computing for Biology and Medicine**

Sept. 7-9, 2016, Bergen, Norway

Eurographics EUROPEAN ASSOCIATION FOR COMPUTER GRAPHICS
6th the Eurographics Workshop on Visual Computing for Biology and Medicine

MEDVIZ FROM VISION TO DECISION
10th MedViz Conference

The banner features a scenic view of Bergen, Norway, with a Norwegian flag on the right. The text is overlaid on the image, and logos for Eurographics and MedViz are at the bottom.

[Learn more.](#)

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Andersson C, **Geffen AJ**. (2015) Hvordan studere havets og klimaets historie? In Årbok for Universitetsmuseet i Bergen 2015 (pp. 28-34). http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/bm_arbok2015-web.pdf

Heino M, Diaz Pauli B, Dieckmann U (2015) Fisheries-induced evolution. Annual Review of Ecology, Evolution, and Systematics 46:461-480. <http://dx.doi.org/10.1146/annurev-ecolsys-112414-054339>

Paulsen TR, Colville L, Daws MI, **Eliassen S, Högstedt G**, Kranner I, Thompson K, **Vandvik V** (2015) The crypsis hypothesis explained: a reply to Jayasuriya et al. (2015). Seed Science Research, 25, pp 402-408 <http://dx.doi.org/10.1017/S0960258515000288>